

ANATOMIA HUMANA

RECORD I SOLITUD A TXERNÒBIL

Jorge Bello

Cada 26 d'abril ens duu inexorable el record d'allò radioactiu que va passar, i ens duu també la solitud inexorable que ens va deixar.

Era dissabte, aquell 26 d'abril de 1986, quan la catàstrofe nuclear de Txernòbil sacsejava les consciències del món, còmodes, mig adormides, i alertava tothom sobre el perill nuclear.

Hi va haver una explosió a un reactor de la central nuclear. Un accident nuclear, una catàstrofe. Tota la zona va quedar tòxica, contaminada amb un nivell de radioactivitat molt alt, que feia impossible de viure-hi.

Tot d'una, a corre-cuita van haver d'evacuar la ciutat de Prípat. Aquesta ciutat havia estat construïda expressament per als treballadors de la central i les seves famílies, a tocar de la central, només setze anys abans. Ciutat nova, moderna, tenia 50.000 habitants, sobretot gent jove, amb una alta taxa de natalitat. N'hi havia molts, d'infants.

• VAN REBRE L'ORDRE d'evacuar la ciutat i només podien endur-se'n el mínim, i havien de deixar fins i tot el gos o el gat perquè tot quedava tòxic, contaminat, radioactiu.

Aquesta ciutat, abans vibrant, és ara un fantasma. Edificis, habitatges buits i oberts de bat a bat. Encara hi són per terra els estris de cuinar, els records de família, roba, les joguines.

Les escoles són també escoles fantas-

mals. Tot hi és com hi era, tal com ho van deixar, a mercè del temps, que mossegia, i de les inclemències del vent i la pluja, que tornen a mossegar. Les aules, els patis van quedar obertes d'ençà de llavors, i ja són més de trenta anys d'abandonament i solitud.

A una escola s'hi veu, abandonades per terra, després inútils, centenars de mas-

ficat d'abandonament inexorable, és tot el que va quedar d'aquell dia de Txernòbil. Ningú no hi podrà viure a causa de la molt tòxica radioactivitat residual. No obstant això, amb força limitacions, amb mil advertiments, és possible d'anar-hi, una estona.

Un bon amic va anar-hi el passat novembre per fer-ne un reportatge fotogràfic. El resultat és una seqüència de fotos que descriuen, amb prou eloqüència, la solitud, el record, l'abandonament, la tristesa d'una ciutat abans viva, i ara morta per causa de la contaminació radiactiva.

És Jorge Franganillo, fotògraf inquiet, documentalista primmirat, professor universitari, cap d'estudis de Comunicació Audiovisual a la Universitat de Barcelona. És un vell conegut de Menorca, perquè més d'un cop s'ha vist publicat a la premsa insular.

Aquestes fotografies són ara una exposició itinerant que recorre Catalunya d'un extrem a l'altre. El 16 d'abril s'inaugurava a la magnífica i ben activa Biblioteca Sant Agustí, a la Seu d'Urgell, a Lleida.

• AL SETEMBRE l'exposició serà a Barcelona, i té previst de quedar-s'hi fins ben entrat novembre. L'objectiu és, aquí també, remarcar, recordar els riscos greus que l'energia nuclear comporta per a la salut de les persones, i per a la integritat dels espais on vivim.

Aquests riscos són prou coneguts, i minen de dissimular el dolor que van ocasionar. Sembla, però, que la humanitat no hi vulgui mirar, còmoda, mig adormida. Sembla que encara no ha après la lliçó. No encara.

bello.cat / jordibell@gmail.com

66

A la veïna localitat de Zalissia també es veu que el temps, la natura i el saqueig miren d'engolir-s'ho tot

cares antigàs. És que els entrenaven, als infants, per al cas d'atac amb un agent tòxic. Poc s'imaginaven què hi passaria.

Hi ha un supermercat, un parc d'atraccions, botigues a peu de carrer amb les portes obertes. I aquí i allà s'hi veu una altra ferida: la ferida que deixen els saquejadors. Sempre n'hi ha, en la guerra i en la pau, en la vida i en la mort.

La solitud amb el més desolador signi-

Per na Maria de cas Valenciac

■ Aquest 28 d'abril es compleix el centenari del naixement de na Maria de cas Valenciac, aquest fet es va produir en una casa de Llucmaçanes.

Ja fa 17 anys que ens va deixar, però no passa dia que noltros els seus fills i filles no la tinguem present en el nostre record.

Va ser una mare admirable, sempre la vam tenir al nostre costat.

I com la trobem a faltar!

Això només és un petit homenatge per una gran dona.

Sempre estarà amb noltros!

Gràcies, mare.

FAMÍLIA PONS CARRERAS
• LLUCMAÇANES

Cartas de los lectores

Agradecimiento

■ El motivo de esta carta es para agradecer a los responsables de que haya servicio de radioterapia en el hospital Mateu Orfila.

Como usuario de este servicio y muchos más estamos muy agradecidos, tanto por el servicio como por el trato, tanto de radioterapia como el transporte de usuarios.

Mil gracias y un abrazo muy fuerte de parte de todos.

DAVID SÁNCHEZ MARTÍN
• CIUTADELLA

No todos somos así

■ Todos o la mayoría de nosotros sabemos quién era Gabriel Cruz el Pescadito, un niño de ocho años que desapareció en Níjar (Almería) y fue encontrado muerto después de unos días en el maletero de Ana Julia Quezada (la pareja de su padre), cuya nacionalidad es dominicana.

Desde el día que salió esta noticia se han dado muchos casos de ciberacosos a personas dominicanas. Algo que no entiendo. Que esta mujer haya hecho esa atrocidad no signifi-

ca que todos seamos así.

Tengo amigos que han sufrido cientos de insultos como: «iros a vuestro país de mierda, asesinos»; «España debería echar a todos los dominicanos»; «deberían tirar una bomba en vuestro país para que se haga justicia». Estos son algunos de los mensajes que reciben mis amigos constantemente.

Yo no lo he vivido, pero si es como me lo cuentan tampoco es que me haga ilusión experimentarlo. A mí este tema me da mucha rabia porque lo hecho por una persona, lo sufrimos todos y no debería ser así.

ESTEFANÍA ADAMES
Alumna de FPB 1
IES M. Àngels Cardona
• CIUTADELLA

CARTAS AL DIRECTOR

El diario MENORCA pone esta sección a disposición de sus lectores. Se dará prioridad a la publicación de las cartas breves, cuya extensión no supere las 20 líneas. Deben remitirse firmadas con nombre y los dos apellidos. También se debe hacer constar dirección completa, copia del DNI y un teléfono de contacto. La dirección del diario se reserva la posibilidad de recortar los textos para ajustarlos al espacio de las páginas de Opinión.

Correo electrónico:
opinion@menorca.info

LA EÑE

VALLS, TODA UNA CARRERA

Gabriel Ferret

Manuel Valls, nacido en Barcelona, es ciudadano francés y por ende también ciudadano de la Unión Europea, lo que le permitiría presentarse como candidato a la alcaldía de la capital catalana, si así le pliguera –un hermoso tiempo de verbo a recuperar en estos tiempos en los que se habla tan mal– a él, a Albert Rivera y a la divina providencia. Porque resulta que el dirigente de Ciudadanos le ha ofrecido presentarse como alcaldable. Una oferta sin duda sorprendente si tenemos en cuenta que en Francia, en el fondo su país, a Valls no lo quiere nadie, ni los socialistas, sus compañeros durante décadas, ni las formaciones más afines a lo que en España representa Ciudadanos. Y ello sin preguntarse qué puritanas puede saber de las necesidades de Barcelona, y de la idiosincrasia de sus gentes alguien que no ha vivido en la ciudad. Manuel Valls es hombre voluble, como ha quedado claro, y también ambicioso. Es evidente que actualmente atraviesa por un mal momento, políticamente hablando. Lo cual hace suponer que su posible candidatura a la alcaldía de Barcelona le habrá llevado a pensar que ello equivaldría a un impulso a su embarrancada carrera. Valls ha aparecido en los últimos tiempos en saraos organizados por Ciudadanos, y recuerdo uno en el que se le veía junto a Aznar, haciendo juego. Bueno, pues uno entiende que Valls vea en todo esto un cierto renacer político. Lo que ya me cuesta más entender es que Rivera no solo se preste a la maniobra, sino que intente venderlo, celebrando su «talento» y su «popularidad». Quizás Rivera piensa que la inclusión de Valls beneficia a su partido. No obstante, está claro que Catalunya no está en el momento adecuado para este tipo de experimentos.